

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

9

Adresseliste

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 16 DES 2008

Vår ref.: NVE 200806510-1 ktm/lbl

Arkiv: 317

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Jan Henning L'Abée-Lund

22 95 90 76

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Endring av forvaltningspraksis av settefiskanlegg

NVE registrerer i dag at eiere av settefiskanlegg benytter ferskvannskilden(e) til anlegget på en mer aktiv måte enn tidligere gjennom økte vannuttak. Etter vårt syn skyldes dette hovedsakelig større mengder fisk i anleggene enn tidligere. I flere tilfelle er fiskemengden økt uten at NVE har hatt sakene til behandling, da økt fiskemengde i følge tiltakshaverne ikke medfører økt vannuttak fra vassdraget. Ut fra de erfaringer NVE nå sitter med viser det seg likevel at det ikke alltid er tilfelle. For settefiskanlegg med konsesjon skal økt vannuttak konsesjonsbehandles dersom det totale vannuttaket kan være til "nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser i vassdraget eller sjøen" jf. vannressursloven (LOV-2000-11-24-82) § 8. Konsesjon kan bare gis dersom fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser i vassdraget og nedbørfeltet. Dette følger av vannressursloven § 25. NVE vil understreke at det på generell grunnlag er i virksomhetens egeninteresse å ha en konsesjon for vannuttak.

Av flere grunner ser NVE som forvalter av ferskvannressursene behov for mer aktiv forvaltningspraksis med hensyn til settefiskanleggene og deres aktivitet i og langs vassdragene. NVE ønsker med dette å informere om hva dette vil innebære i praksis.

Vannforbruk

I mange konsesjoner etter vassdragslovgivningen står det eksplisitt i vilkårene at det skal installeres vannmåler for dokumentasjon av vannforbruket i settefiskanlegget. NVE vil følge opp dette vilkåret.

Når NVE i fremtiden skal behandle søknader om tillatelse til et midlertidig eller permanent økt vannuttak, må anleggseier kunne dokumentere vannforbruk over året. Dette gjelder uansett om anleggseier er pålagt å installere vannmåler eller ikke.

Søknader om midlertidig økt vannuttak

De senere år har NVE fått en rekke søknader om midlertidig tillatelse til å tappe magasinene under LRV for å sikre vanntilgang i tørre perioder. Det er også kommet søknader om tillatelse til å ta vann fra nye vannkilder for å avhjelpe situasjonen.

Til nå har NVE i all hovedsak innvilget slike søknader av hensyn til fiskens behov. Vi la da til grunn at antall fisk var i samsvar med opplysninger i søknaden for konsesjonsfritak eller konsesjon. Vi registrerer imidlertid at flere anlegg har langt mer fisk i anleggene enn tidligere, og at vannuttak dermed er langt større enn det NVE la til grunn i sin behandling av vannuttaket etter vassdragslovgivningen. I slike tilfeller vil hovedregelen være at økt vannuttak er konsesjonspliktig.

Innkalling til konsesjonsbehandling

Dersom settefiskanlegg som ikke har konsesjon etter vassdragslovgivningen til ferskvannsuttak søker om ytterligere permanent vannuttak, vil hovedregelen være at vannuttaket er konsesjonspliktig etter vannressursloven § 8. Tiltakshaver må derfor søke om konsesjon etter vannressursloven kapittel 3. NVE vil ved behandling av slike søknader legge stor vekt på dokumentert vannforbruk.

I medhold av vannressursloven § 66 tredje ledd har NVE også mulighet til å kalle inn eldre tiltak til konsesjonsbehandling, dersom det foreligger sterke miljømessige hensyn.

Begrunnelsen for en slik innskjerping av forvaltningspraksis er at søknader om midlertidig økte vannuttak gir en sterk indikasjon på at det ikke er samsvar mellom vanntilgang og vannforbruk i anlegget. Et misforhold vil kunne ha negative miljømessige virkninger i vassdraget. Gjennom konsesjonsbehandling vil myndighetene få anledning til å sette vilkår der det gjøres en avveining mellom settefiskanleggets behov for vann og hva vassdraget tåler av vannuttak innenfor miljømessig akseptable rammer. Likeledes gir det myndighetene større mulighet til å følge opp anleggene i ettertid og påse at driften skjer innenfor de rammer som er akseptert gjennom fastsettelse av konsesjonsvilkår.

Det er betydelig variasjon i vannføringen i et vassdrag gjennom året og mellom år. I søknader om etablering av nye settefiskanlegg eller varig økt vannuttak i eksisterende anlegg må derfor søker redegjøre for de hydrologiske forholdene i vassdraget og spesielt for tørrår. NVE vil legge tørrår til grunn når man skal vurdere hvor mye vann som kan tas fra vassdraget. I en vannkilde uten magasineringsmulighet vil tørrår være bestemmende for uttak av ferskvann. Der det er magasin med reguleringsmulighet må det tas utgangspunkt i reguleringskurver for tørrår for å få en reell indikasjon på hvor mye vann som kan påregnes å være tilgjengelig i slike år. Produksjonen i settefiskanlegget må dimensjoneres etter denne verdien.

Det vises ellers til nytt søknadsskjema for akvakultur i landbaserte anlegg med veileder fra Fiskeridirektoratet. http://fiskeridirektoratet.no/fiskeridir/kystsone_og_havbruk/skjema

Fiskesperrer

I mange vassdrag er det av smittehygienske årsaker etablert en fiskesperre for å hindre oppgang av anadrom laksefisk i vannkilden til settefiskanlegg. I noen tilfeller er det gitt tillatelse til etablering av fiskesperre enten etter vassdragslovgivningen eller etter lakse- og innlandsfiskloven. Tillatelsene er ofte gitt for en begrenset periode, og er ulovlige etter dette tidspunkt. Nye metoder for rensing av vann tilsier at fiskesperre er uønsket i de aller fleste tilfeller.

NVEs reaksjonsmidler ved brudd på vassdragslovgivningen

NVE vil understreke at å bryte reguleringsgrenser, kravet til minstevannføring eller å etablere vannuttak fra andre vannkilder uten at det er gitt tillatelse til dette er uakseptabelt, og vil bli reagert på. Hva slags reaksjoner det er tale om vil avhenge av alvorlighetsgraden og om det er gjentagende tilfelle.

Når NVE påviser brudd på krav fastsatt i eller i medhold av vannressursloven, kan vi med hjemmel i vannressursloven pålegge anleggseier retting, ilegge tvangsmulkt eller anmelde forholdet. Dersom en anleggseier gjentatte ganger bryter krav fastsatt i eller i medhold av vassdragslovgivningen, vil NVE vurdere inndragelse av vassdragskonsesjonen.

Endring av vilkår for allerede gitte konsesjoner kan være aktuelt i de tilfeller der erfaringer tilsier at aktiviteten påfører vassdraget store negative konsekvenser. Dette kan gjøres i medhold av vannressursloven § 28.

Settefiskanlegg som bryter konsesjonsvilkårene gitt etter vassdragslovgivningen, vil i langt større grad enn tidligere bli politianmeldt.

Tilsyn

NVE fører tilsyn med at innehaver av en vassdragskonsesjon følger de lover, forskrifter, pålegg og krav som er gitt. Tilsyn er en kjerneoppgave for NVE som vassdragsmyndighet. NVEs miljøtilsyn har til nå i stor grad vært rettet mot kraftverksbransjen, men vil fremover ha betydelig større fokus på settefiskanlegg og deres vannuttak.

Virksomheter som har konsesjon etter vassdragslovgivningen er underlagt forskrift om internkontroll for å oppfylle lov om vassdrag og grunnvann av 21. februar 2003. Alle konsesjonsgitte anlegg skal ha et operativt internkontrollsystem. Et forslag til internkontrollsystem kan lastes ned fra NVEs hjemmeside; <http://www.nve.no/admin/FileArchive/197/Internkontrollsystem.doc>

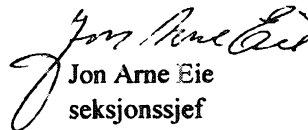
Annet

Er mottaker av dette brevet ikke lenger settefiskprodusent, bes vedkommende informere NVE om produksjonen er lagt ned eller overdratt andre.

Med hilsen

Rune Flåtby
avdelingsdirektør

Jon Arne Eie
seksjonssjef